

Bæredygtig finansiering af dansk landbrug

Virtuelt møde med SAGRO d. 18/11-2020

Ivan Damgaard, Strategi & Vækst

Mille Møller Nielsen, Strategi & Vækst

Projekt Bæredygtig Finansiering

SEGES

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

Agenda

- Kort præsentation af projektet om bæredygtig finansiering
- Round Table
 - Præsentation af konceptet
 - Hvad får I ud af at være med?
- Er det noget, I har lyst til at være en del af?

Formålet med projektet

Dansk landbrug skal være fremme på finansieringsmuligheder i forbindelse med bæredygtigheds- og klimadagsordenen. Den enkelte landmand skal kunne udnytte nye investeringsmuligheder for en bedre forretning og via ny kapital udvikle og optimere landbruget i en endnu mere bæredygtig retning

Advisory Board

- Lene Gade Hovmøller, Landbrugskundedirektør, Vækstfonden
- Poul Erik Jørgensen, Landbrugsdirektør, Nykredit
- Anne Louise, Partner og medstifter, SDG Invest
- Pernille Stenstrup, Landechef for landbrug, Danske Bank
- Ole Sørensen, Senior Director, JB Capital Markets, Jyske Bank
- Kristian Karlshøj, direktør og ejer, Ausumgaard
- Anders Hansen, Portfolio Manager Westchester Group Investment Management
- Jens Kr. A. Møller, Adm. direktør, DLR Kredit
- Niels Dengsø Jensen, Bestyrelsesformand AP Pension, Bestyrelsesformand DLG, direktør og ejer af landbrugsvirksomheden Skralborg
- Morten Holm Østergaard, Erhvervspolitisk chef, Landbrug & Fødevarer

EU-taksonomien

- EU Taksonomi er en definition af, hvad der kan anses som grønne investeringer/projekter
- Formålet med EU Taksonomiens er at skaffe yderligere kapital til bæredygtige projekter gennem klare definitioner og øget gennemsigtighed. Det gør, at EU Taksonomien formentligt kommer til at sætte minimumsstandarderne for grønne projekter i EU
- Det vurderes at komme til at ændre tilgangen til finansiering og leveringsbetingelserne i fremtiden
- Konsekvenserne er øget krav omkring dokumentation af landbrugsvirksomhedens aktiviteter i fremtiden

Bæredygtig finansiering i et internationalt perspektiv

Hvad kan vi lære af Holland?

- Mere tværsektorielt samarbejde på tværs af brancher kan være med til at skabe en fælles retning, med fælles værktøjer til at vurdere og måle bæredygtig udvikling. Vi skal blive endnu bedre til at lære af hinanden
 - *I Holland har man samlet og spurgt specialister fra hver af de 43 sektorer, om hvilke ting som skulle drive sektorerne fremad for at opnå en bæredygtig udvikling. De store temaer for hver sektor blev herefter fastlagte, og der blev etableret et såkaldt "sustainability metrics" – et bæredygtighedsindex. Her forsøger man at opbevare bl.a. gode praksisser inden for hver sektor i forhold til en bæredygtig udvikling*
- Politisk medvilje er en katalysator for forandring
- Blandet finansiering er muligvis en vej til at finansiere de 'svære' projekter. Dem som ikke nødvendigvis giver cash-flow fra start

Bæredygtig finansiering i transport og byggeri:

- De 20 anbefalinger fra kommissoriet "Forum for Bæredygtig Finans", taler til mere ambitiøs og tværsektorielt samarbejde. Vi har en fælles opgave at løse iblandt sektorerne.
- Offentligt indkøb skal gå forrest for at styrke en bæredygtig omstilling i transport og byggeribranchen. Dette fremhæves at flere af de interessenter vi har talt med.
- Samarbejde ml. Nykredit og SEGES er et godt eksempel på hvordan vi får muliggjort flere grønne udlån til landbrugssektoren.
- L&F SEGES har i samarbejde med Nykredit [udarbejdet en "teknologi-liste"](#), som giver et overblik forskellige "grønne teknologier" inden for markdrift og deres indvirkning på klimaet. Herved belyses bl.a. reduktion i brændstof, planteværn og gødning ved brug af de forskellige teknologier. Listen revideres løbende af SEGES; både ifht. nye optagelser på listen, samt yderligere dokumentation

Fremtidens værktøjer og finansiering

Certificeringer

- Overblik over hvilke bæredygtighedsanalyser, værktøjer og certificeringer der eksisterer

Sammenhæng

- Det undersøges, om der er sammenhæng mellem de målinger, der foretages på landbrugene, set i forhold til om landbrugene på den baggrund har mulighed for en bedre finansiering på de finansielle markeder

Cases

- Inddragelse landbrugscases der har bæredygtighedsanalyser

"I fremtiden vil finansieringen, og pengene, flyde den vej hvor det er grønnere. Det er en adgangsbillet til de grønne produkter der findes i den finansielle verden og dem kommer der flere af. Og for at få adgang til disse, så kræver det altså at man kan dokumentere ens bæredygtige udvikling"

1 AFSKAF
FATTIGDOM

2 STOP
SULT

3 SUNDHED
OG TRIVSEL

4 KVALITETS-
UDDANNELSE

5 LIGESTILLING
MELLEM KØNNENE

6 RENT VAND
OG SANITET

Roundtable for landbruget under temaet:

FN's verdensmål

- Bæredygtighed og bæredygtig transformation

7 BÆREDYGTIG
ENERGI

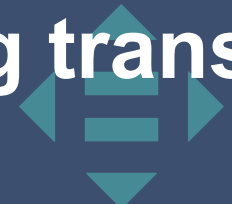
8 ANSTÆNDIGE JOBS
OG ØKONOMISK
VÆKST

9 INDUSTRI, INNOVATION
OG INFRASTRUKTUR

10 MINDRE
ULIGHED

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

12 ANSVARLIGT
FORBRUG
OG PRODUKTION

SEGES, september 2020

Chefkonsulent Ivan Damgaard

13 KLIMA-
INDSATS

14 LIVET
I HAVET

15 LIVET
PÅ LAND

16 FRED, RETFÆRDIGHED OG
STÆRKE INSTITUTIONER

17 PARTNERSKAB
FOR HANDLING

VERDENSMÅL

SEGES

Projekt: 5544 Bæredygtig Finansiering

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

FN's verdensmål

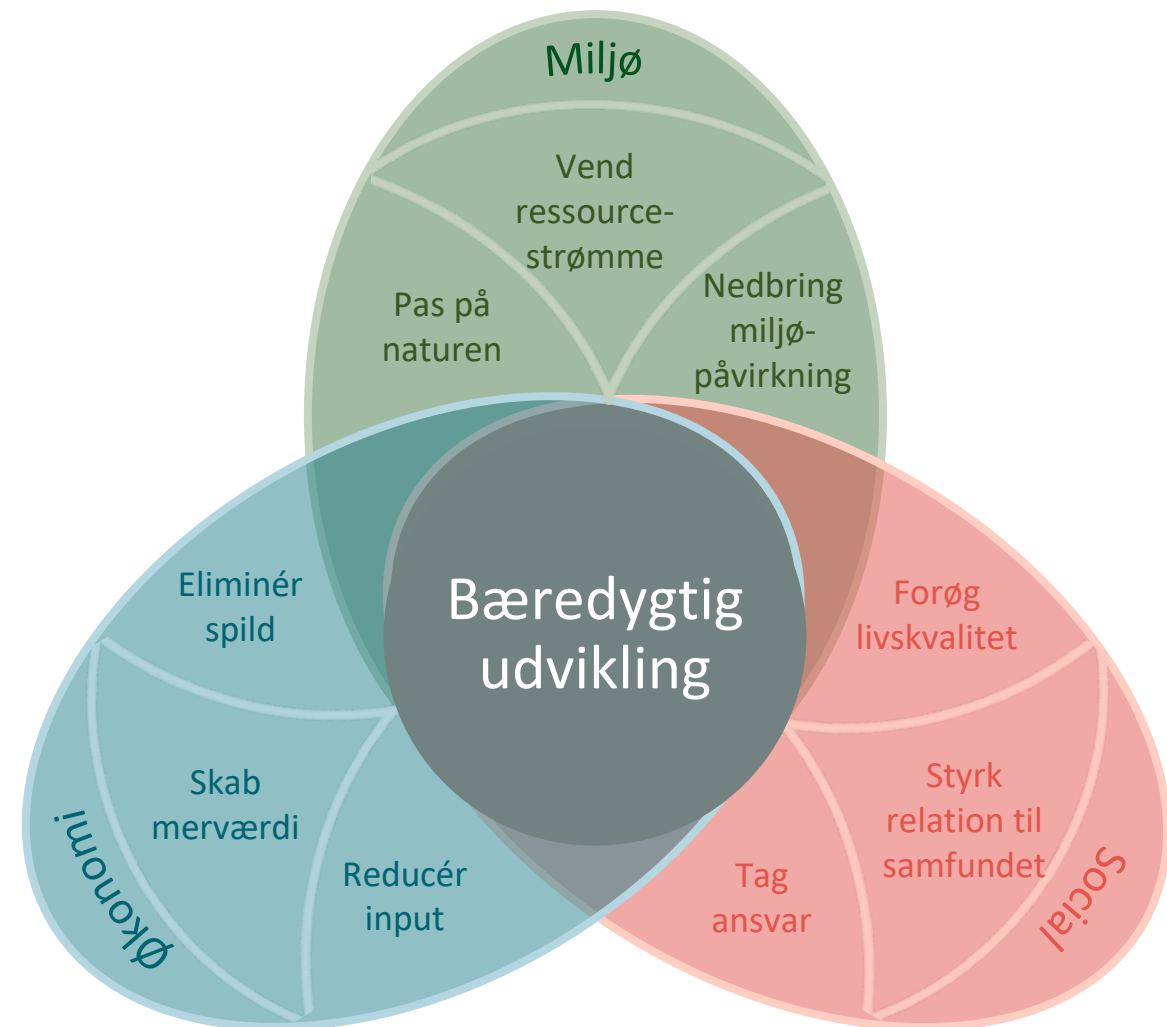
Definition på bæredygtig udvikling på bedriftsniveau

Visionen er bæredygtighed

Et landbrug er bæredygtigt, når det opfylder samfundets **nuværende** behov for landbrugsproduktion samtidig med, at det sikrer **fremtidige** generationers behov

Missionen er bæredygtig udvikling

Et landbrug bidrager til en bæredygtig udvikling, når det hele tiden arbejder hen i mod at skabe en holdbar balance mellem produktionens **økonomiske udbytte** og produktionens konsekvenser **for miljø** og **for mennesker**

Sagt af Landbrug & Fødevarer om FN's verdensmål og landbrug

FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling sætter en ambitiøs dagsorden for, hvordan vi kan skabe de bedst mulige betingelser for mennesker og miljø både nu og i fremtiden. Her er, og skal, det danske fødevarerhverv være en del af løsningen – og det er vi med stolthed.

SEGES

Ejerleder i landbruget

- bæredygtighed og bæredygtig transformation

Visionen for dansk landbrug

Vi drømmer om, at morgendagens landbrug er mangfoldigt, og at alle virksomheder arbejder ud fra en fælles dagsorden, hvor bæredygtighed er fællesnævneren på tværs af størrelse, drifts- og produktionsform. I fremtiden betyder det for alle virksomheder i landbruget, at:

- Vi gør os umage med at efterlade kloden i en bedre tilstand, end vi fik den
- Alle virksomheder i dansk landbrug både er økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtige
- Alle virksomheder i landbruget har en bæredygtighedsprofil, hvor vi måler på og afrapporterer vores bæredygtige udvikling
- Vi har et fælles sprog om bæredygtighed i vores erhverv
- Vi tager fælles ansvar og skaber forpligtende fællesskaber til bæredygtige initiativer på tværs af forbrugere, landbruget og politikere
- Vi er et åbent og gennemsigtigt erhverv, der skaber oplevelser og tætte relationer til vores medborgere ved at invitere ind i vores virksomheder og ud i den natur, vi forvalter
- Vi genfinder glæden og stoltheden ved landbruget og giver den videre

Udarbejdet af landmænd, der var med i aktionsforskningsgruppe 2018

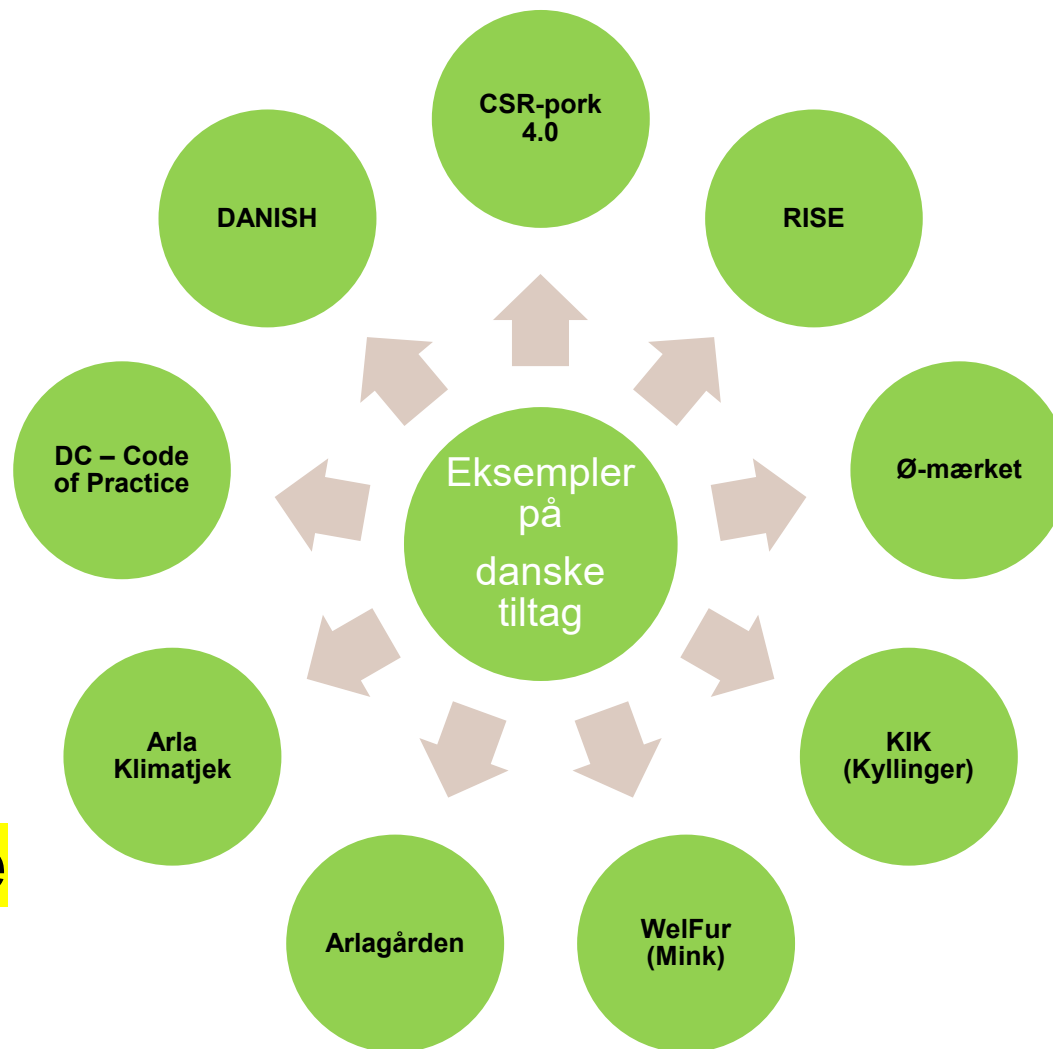

Bæredygtighedsinitiativer – på bedriftsniveau

ESG

CSR

Global G.A.P.

SDG-Leads
360 grader
bæredygtigheds-
måling

License to produce

License to supply

SEGES

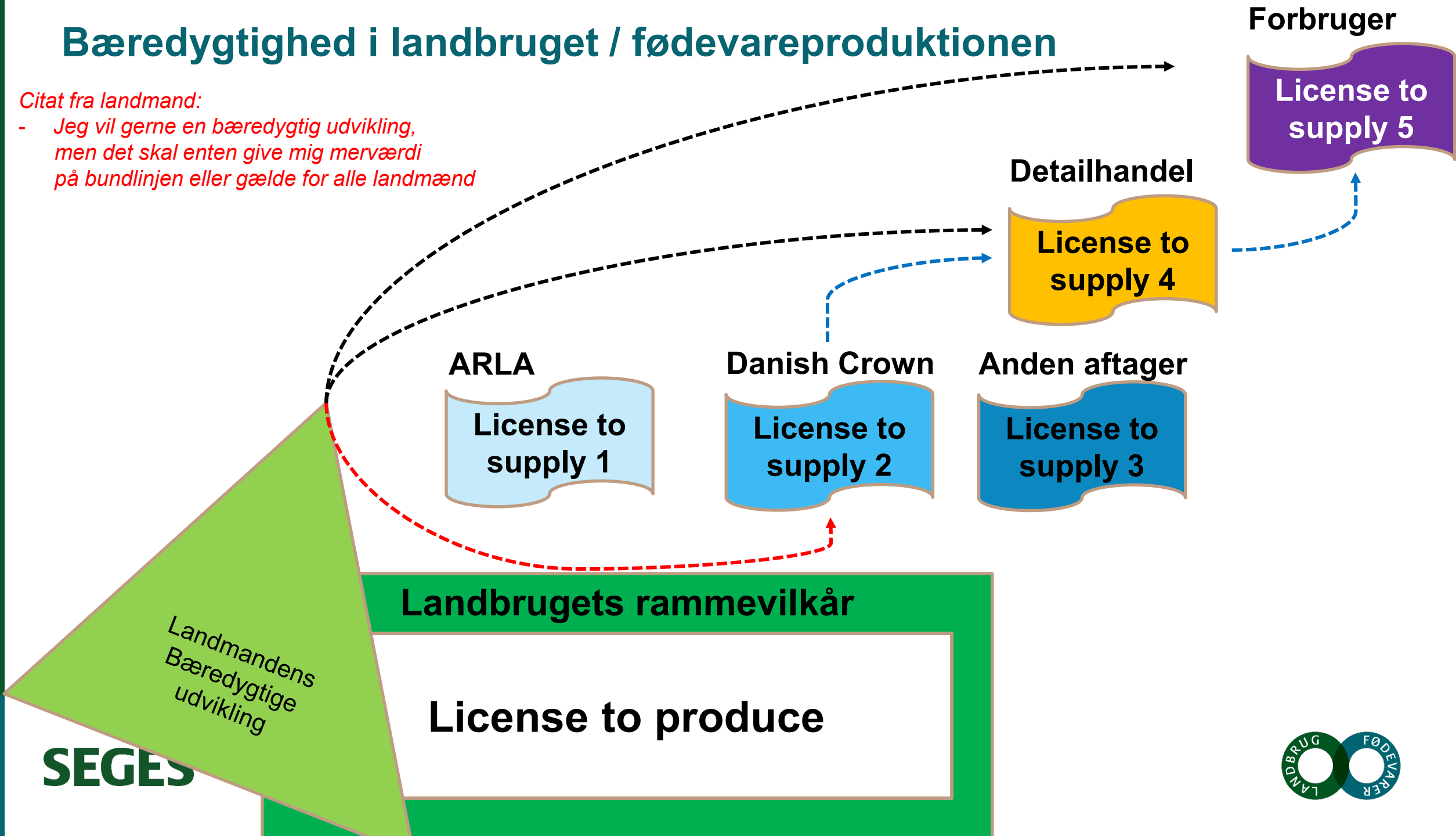
EU-taksonomi

Bæredygtighed i landbruget / fødevarerproduktionen

Citat fra landmand:

- Jeg vil gerne en bæredygtig udvikling, men det skal enten give mig merværdi på bundlinjen eller gælde for alle landmænd

SEGES

Roundtable – det overordnede formål

- **At samle motiverede landmænd og landbrugets strategiske interessenter, til at:**
 - **Inspirere** landbruget til hvordan landmænd via fokus på bæredygtighed og bæredygtig transformation kan **fremtidssikre deres virksomhed**
 - **Inspirere** hinanden til, hvad der skal til for at **øge effekten af bæredygtig transformation** med udgangspunkt i en konkret virksomhed, der har gennemført bæredygtighedsanalyser/målinger.
 - **Inspirere** hinanden til, hvad der skal til for at **dokumentere** en virksomheds bæredygtighed eller bæredygtige **transformation**
 - **Inspirere** landbrugets strategiske interessenter i forhold til, at **forstå bæredygtighed og bæredygtig transformation** i et landbrug, hvordan status og fremdrift kan måles og hvordan resultaterne af målingerne skal forstås
 - Del af samlet **kommunikation** ud til landmænd og landbrugets interessenter omkring forventninger og potentielle krav til bæredygtighed og bæredygtig transformation i fremtiden.

1. Roundtable - Konceptoplæg

SEGES

Roundtable – deltagere i det enkelte møde

Ejerledere fra landbruget

- 2 case-landmænd pr. Roundtable-møde

Fælles forståelse
Fælles sprog

Roundtable-deltagere – 8-10 deltagere pr. møde

- 2-3 deltagere fra landbrugets forsynings-/aftagervirksomheder
- 2 rådgivere fra landbrugets rådgivningsvirksomheder
- 2-3 personer fra den finansielle sektor/grønne investorer i landbruget
- 1-2 af landbrugets øvrige interesser indenfor bæredygtighed/bæredygtig udvikling

OMGIVELSER

MILJØ

VIRKSOMHED

ØKONOMI

Roundtable – Processen på mødet

3 timer pr. møde

1. Scenen sættes
2. Deltagerne i Roundtable præsenterer sig for hinanden og case-landmændene
3. De to ejerledere præsenterer hver især:
 - Motivation for og forventninger til, at deltage i Roundtable-mødet
 - Grundlæggende præsentation af ejerleder og virksomhed (*materiale udsendt på forhånd*)
 - Virksomhedens status på bæredygtighed og bæredygtig transformation (*materiale udsendt på forhånd*)
 - Korte afklarende spørgsmål til ejerlederne

Roundtable – Processen på mødet

4. Præsentation af bæredygtighedsværktøjet og resultatet af bæredygtighedsmålinger

- Præsentation af bæredygtighedsværktøjet/modellen
- Præsentation af resultater fra bæredygtighedsmåling for de gennemførte bæredygtighedsmålinger på de to bedrifter

5. Roundtable deltagerne – vurdering

- RT-deltagerne vurderer hver ejerleder og virksomhed ud fra to temaer:
 - Tema 1: Viden om ejerleder og landbrugsvirksomheden
 - Tema 2: Indsigt og forståelse for ejerleder og landbrugsvirksomhedens bæredygtighed og bæredygtige transformation

Roundtable deltagerne - begrundelse og feedback

- Sætter ord på baggrunden for vurderingerne der er afgivet, herunder:
 - de tre vigtigste grunde til at indlede en dybere dialog med ejerleder om bæredygtighed og bæredygtig transformation
 - de tre vigtigste mangler i forhold til at indlede en dybere dialog med ejerleder om bæredygtighed og bæredygtig transformation

Roundtable – Processen på mødet

6. Roundtable deltagerne - dialog om de præsenterede bæredygtighedsmålninger

- Hvordan bæredygtighedsmålingen kan bruges i landbruget
- Hvor adskiller bæredygtighedsmålingen sig fra de bæredygtighedsmålninger den enkelte deltager plejer at benytte
- Hvor relevant er bæredygtighedsmålingen for den enkelte ejerleder/virksomhed - styrker/svagheder
- Hvordan ser den enkelte RT-deltager fremtiden i selve bæredygtighedsmålingen- hvad er godt / hvad mangler jeg

7. Konklusioner og refleksioner fra Roundtable-mødet

- Deltagernes anbefaling til ejerledernes næste step i forhold deres arbejde med bæredygtighed og bæredygtig transformation
- Ejerledernes refleksion på mødet
- Deltagernes samlede/overordnede konklusion på det præsenterede og på mødet generelt

Den videre proces

- Har I lyst til at være med?